

Aluminiums- industrien og EF

Det er de store prissvingningene på verdensmarkedet, ikke tollsatsene, som skaper vanskeligheter for aluminiumsindustrien. Tollen til EF var mindre enn en fjerdedel av overskuddet i bedriftene i 1969 og 1970. EF-medlemskap skaper usikkerhet om kraft og råvarepriser. Også en handelsavtale vil gi oss tollfrihet – og dessuten tryggere arbeidsplasser!

Folkebevegelsen

Mange har forsøkt å utnytte de forbigående vanskelighetene aluminiumsindustrien står oppe i i dag som argument for norsk medlemskap.

Prisfall på verdensmarkedet

Årsakene til disse vanskene er i første rekke et prisfall på mer enn 30 prosent på verdensmarkedet. Det er fullstendig klart at det dreier seg om en prismessig bølgedal som industrien etterhvert vil komme opp fra. Disse problemene har selvsagt ikke noe med EF og toll å gjøre. Tollsatsen på aluminiumsindustriens EF-eksport har hittil vært 5-7 prosent. Den er av liten betydning sammenliknet med prissingninger på 30 prosent og mer. Den norske aluminiumsindustrien har forøvrig hatt solide fortjenester i en årrekke, bortsett fra de siste årene hvor fortjenesten har vært mer moderat.

Til tross for at industrien betalte en toll på EF-eksporten på mellom 40 og 50 millioner kroner i 1969 og 1970, var det samlede bedriftsoverskuddet i alumini-

umsindustrien rundt 200 millioner kroner begge disse årene! Å hevde at denne industrien ikke tåler tollbelastninger, er lite saklig argumentasjon.

Utenlandske eiere

Av de ni aluminiumsverkene i Norge, står åtte under direkte kontroll av utenlandske storkonserner gjennom aksjeeie. De åtte bedriftene er bare små ledd i konsernernes verdensomspennende virksomhet. Norske bedrifter er stort sett tildelt oppgaven å produsere råaluminium for sine utenlandske moderbedrifter. Videreføring til halvfabrikata (plater o.l.) og ferdigvarer skjer for det aller meste i konsernernes bedrifter nær de store markedene i Europa og andre steder.

Tollfrihet i alle fall

Følgende kjennsgjæringer kan det være nyttig å ha klart for seg:
– Tollfri adgang til EF for vår aluminium vil vi få enten vi sier ja eller nei til EF.

Den eneste forskjellen mellom en frihandelsordning og medlemskap er at overgangstiden til tollfrihet for aluminium i det første tilfellet blir noe lenger – 7 år, mot 5 år ved medlemskap.

Fordeler ved handelsavtale

– Visse kostnadsøkninger kan svekke aluminiumsindustriens konkurransevne ved medlemskap. Kraftprisene vil trolig måtte økes sterkt hvis Norge går med i EF. Dessuten må industrien betale toll på endel av sin råstoffimport fra land utenfor EF.

– For foredlede aluminiumsvarer blir overgangstiden til full tollfrihet den samme som ved medlemskap. Problemet er imidlertid at de utenlandske storkonsernene neppe – under noen omstendigheter – vil legge den lønnsomme, eksportorienterte videreføringen til en utkant som Norge.

Erfaringer fra EFTA-tiden viser at videreføringen helst bygges nær markedet selv når det ikke eksisterer tollskranke.

Medlemskap skaper usikkerhet

I siste omgang blir det ofte påpekt at en handelsavtale vil ha en bestemmelse som gjør det mulig for EF (og Norge) å gjeninnføre toll hvis frihandelen skaper store vansker. Noen hevder at dette kan skape usikkerhet for aluminiumsindustrien.

I virkeligheten har vi hatt en slik bestemmelse i det frihandelsområdet vi har deltatt i under 1960-årene, uten at det har skapt store problemer.

Derimot skaper medlemskap andre usikkerheter omkring kraft- og råvarepriser. Disse usikkerhetene er vesentlig større hvis vi velger medlemskap. Velger vi handelsavtale vil myndighetene ha større muligheter til å holde lavere strømpriser enn andre land hvis det blir nødvendig for å trygge arbeidsplassene.

Finansiering

Det er heller ikke holdbart å hevde at utenlandsk finansiering av norsk industri vil svikte hvis vi ikke går med i EF. Norge

Arbeidsplassene

Fritt arbeidsmarked

EFs prinsipp om fritt arbeidsmarked vil medføre effektiv formidling av arbeidskraft mellom medlemslandene. EFs frie arbeidsmarked gjør det lettere å benytte utenlandsk arbeidskraft som stiller små krav, til erstatning for norske arbeidstakere. Norske arbeidere vil ikke lenger ha forrett til ledige jobber. Dette innebærer en fare for mange, kanskje særlig eldre arbeidstakere, og det svekker de fagorganisertes forhandlingsposisjon.

Frie kapitalbevegelser

Kapitalen vil strømme dit hvor den kaster mest av seg. Følgen blir høyere rente og større kapitalgevinster. Vi mister kontrollen med utenlandske oppkjøp og etableringer. Norsk kapital kan flykte til utlandet. Faglige tillitsmenn må ta hensyn til dette når de formulerer sine krav, og arbeidsgiverne kan i økende utstrekning avvise dem med henvisning til forholdene i EF-landene. Vi får også mindre offentlig innflytelse over eiergruppene i vårt næringsliv, både norske og utenlandske.

Nasjonalstyring

Når valutakursene blir bundet og skatter, avgifter og budsjetttrammer blir harmonisert i en kommende økonomisk union, mister vi våre viktigste styringsmidler over økonomien. Skånlandutvalget, Regjeringens egne eksperter, formulerer det slik at "sentrale deler av den økonomiske politikken vil måtte fastlegges på fellesskapsplan". Det innebærer bl.a. ifølge Skånlandutvalget at sysselsettingen blir et fellesskapsanliggende i EF-unionen. Dette er meget betenkelig, EFs høye arbeidsløshet og de kraftige svingningene på arbeidsmarkedet tatt i betraktning (se diagrammet.)

Regjeringen påpeker at takten i struktur-

endringene vil øke. Det innebærer sentralisering av næringslivet i Europa. Innen for EF kan Norge som helhet komme til å lide under problemer som likner utkant-Norges i dag.

Alternativ: Utenfor EF

Også EF-tilhengere medgir at Norge kan klare seg godt økonomisk utenfor EF. (Tollbelastningen er ubetydelig sammenliknet med det prisfall mange næringer har tålt uten å klage). Regjeringen mener selv at "full sysselsetting kan trolig opprettholdes i Norge uansett hvilken tilknytningsform som velges, forutsatt at en maktet å løse styringsproblemene i økonomien". Det er alminnelig erkjent at toll spiller en underordnet rolle for utviklingen av handelen. Og tollene skal i alle tilfelle fjernes.

Handelsavtale

En handelsavtale gir nøyaktig samme tollfrihet for industrivarer som medlemskap. Forskjellen er at den blir innført noen få år senere for noen få varers vedkommende, blant dem papir og aluminium. De fleste varer skal bli tollfrie i løpet av fem år i alle tilfelle.

Selvråderett

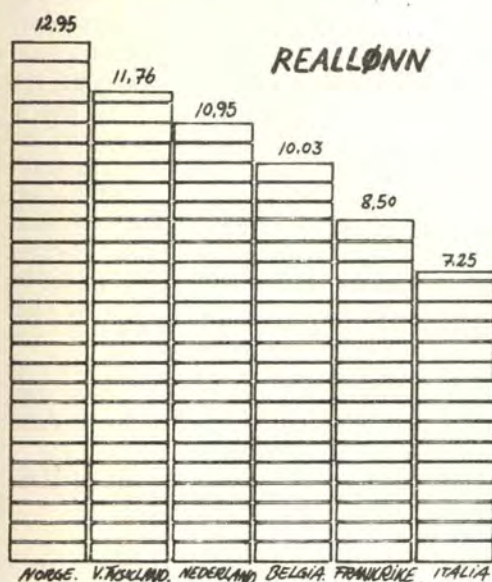
Viktigere enn tollspørsmålet er derfor retten til nasjonal styring. Retten til å fortsette en politikk som tar sikte på utjevning mellom mennesker, yrker og distrikter, retten til å sikre full sysselsetting og en jevn og rask bedring av levevilkårene i hele landet. Skal vi oppnå dette, kan vi ikke overføre sentrale deler av vår selvråderett til Bryssel, og må derfor si nei til EF-union og fjernstyring.

(Kilder for lønnsulikheter: Innstilling fra Venstres EEC-utvalg. Fagbevegelsen. Se "EEC og fagbevegelsen", Pax 1972. Fremmedarbeidere: Hamisch "Arbeidsfolk på flyttefot", Gyldendal, Kvam: "Den billige arbeidskraften", Pax)

Norge og EF

Lønnsnivået

i Norge er betydelig høyere enn i EF-landene. Reell timefortjeneste i EF-landene er fra 9 til 50 prosent under de norske lønningene.

Kilde: Lønns- og p.departementet (Aukrustutvalget nr. 1 1972) Tallene er korrigert for ulikheter i kjøpekraft, dvs. forskjellige valutaers kjøpekraft i forhold til DM. iflg. Statistisches Jahrbuch der BDR 1971. Uten en slik korreksjon ville Norge komme en tanke bedre ut.

Fagbevegelsen

er langt svakere i EF enn i Norge og ofte sterkt splittet. Organisasjonsprosenten er lav, f.eks. ca 20% i Frankrike og ca. 30% i Vest-Tyskland

Fremmedarbeiderne

er en viktig del av EF-systemet. Hver fjerde kroppsarbeider i Frankrike og Belgia, og hver syvende industriarbeider i Vest-Tyskland er fremmedarbeider.

Lønnsforskjellene

er langt større i EF-landene enn i Norge. En offentlig direktør i EF tjener 7-8 ganger så mye som et postbud, i Norge knapt 4 ganger så mye. Det samme forholdet gjelder det private næringsliv. Ulikhetene blir skjerpet av svakere skatteprogresjon i EF-landene.

De lavtlønnede

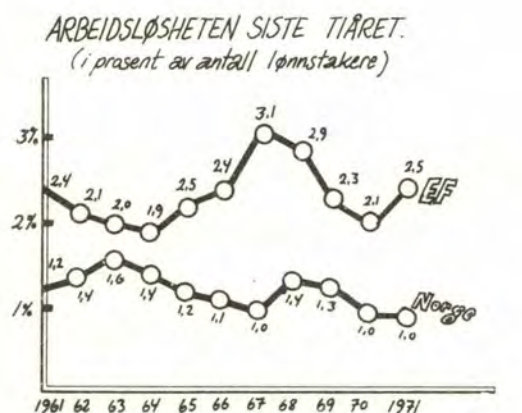
er dårligere stilt i EF enn i Norge. En lavtlønnsarbeider i EF tjener bare 59% av en høytlønnsarbeider, mens han i Norge tjener 81%. (Sammenlikningen gjelder de fem beste og de fem svakeste bransjene. 59 prosent er gjennomsnittet for fem EF-land.)

Kvinners lønn

er lavere i alle EF-land enn i Norge, bortsett fra Frankrike og Italia.

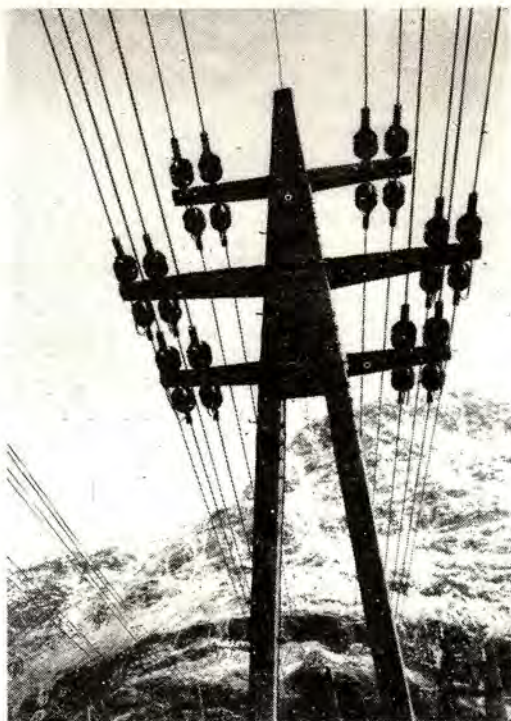
Arbeidsløsheten

i EF har de siste fem årene vært dobbelt så stor som i Norge.

Kilde: EF-kommisjonens "Allgemeine statistik". Norge: Statistisk månedshæfte. (I 50-årene var arbeidsløsheten i EF-området enda høyere, f.eks. 6,5% i 1956)

EFs målsetting er at kapitalen skal strømme fritt. Arbeidskraften må strømme etter. Den økonomiske politikk skal samordnes fra Bryssel og nasjonale styringsmidler må gis opp. Norsk medlemskap i EF betyr at vi stikker kjepper i hjulene på vår sysselsettings- og utjæmningspolitikk på alle de områder som her er nevnt.

må i alle fall selv regne med å finansiere sin industriutbygging, i likhet med andre land på et høyt inntektsnivå.

Hvem tjener på medlemskap?

Det er først og fremst utenlandske og norske **eiere** av aluminiumsindustrien som vil ha oss med i EF. Noen av grunnene er at næringsfriheten er høyere og lønnsnivået lavere i EF-landene enn i Norge. Lønnstakernes perspektiv er et annet. All erfaring viser at de frie markedskrefter skaper arbeidsløshet og utrygghet. Når handelsavtalen vi kan oppnå, gir vel så gode og stabile arbeidsvilkår innen aluminiumsindustrien, er den avgjort å foretrekke. Nei til EF innebærer også flere muligheter for å trygge arbeidsplassene gjennom en selvstendig politikk. Valget for alle som arbeider i aluminiumsindustrien skulle derfor ikke være vanskelig
NEI TIL EF TRYGGER ARBEIDSPLASSENE

KLIPP UT

SEND INN

Dersom De ønsker å bli medlem i **FOLKEBEVEGELSEN -**

vennligst send oss medlemskontingenten, minimum kr. 10,- over postgiro eller bankgiro. Vær vennlig og notér «medlemskap» e.l. på giroblanketten og fyll ut og send oss denne slippen eller en lapp med tilsvarende opplysninger.

Navn:

Adresse:

Postnummer og poststed:

Kommune:

FOLKEBEVEGELSEN MOT NORSK MEDLEMSKAP I FELLESMARKEDET

Postboks 515 - Sentrum - Oslo 1 - Postgiro 208669

Bankgiro 8200.01.36065

Folkebevegelsen mot norsk medlemskap i Fellesmarkedet er en landsomfattende, tverrpolitisk organisasjon med over 130000 medlemmer. Medlemmene er organisert i 450 lokalutvalg og i faglige utvalg over hele landet. I de fleste fylker er det faglige sekretærer tilknyttet fylkeskontorene. Nærmere opplysninger får du ved henvendelse til:
FOLKEBEVEGELSEN, postboks 515, Sentrum, Oslo 1 - tlf. 410290.
Vi oppfordrer alle motstandere av norsk medlemskap til å bli medlem i Folkebevegelsen. Bruk kupongen til venstre!